

פרשת מקץ

והנה מן היאר עלת שבע פרות יפות מרא (מא, ב-ביט)

מובא בספר "צבי ישראל": כאשר מתארת התורה את חלום פרעה, הפסוק מציין, הן לגבי הפרות יפות המראה והן לגבי הפרות הרעות, שהן עלו "מן היאר".

אולם כאשר פרעה עצמו מספר את חלומו, רק לגבי הפרות יפות המראה הוא מציין כי עלו "מן היאר", אולם כשהוא מספר על הפרות הרעות הוא נמנע מלומר זאת. מדוע? אומרת הגמרא (סנהדרין לט ע"א): "אמר ליה ההוא אמגושא לאמימר: מפלגך לעילאי - דהורמיז, מפלגך לתתאי - דאהורמיז.

אמר ליה: אם כן היכי שביק ליה אהורמיז להורמיז לעבורי מיא בארעיה?

" הגוי לא מאמין בכחו השלם והמוחלט של הבורא. לפי אמונתו הכוזבת לא יתכן שבורא אחד יברא את כללות הבריאה - הן את הטוב והן את הרע, אלא יש בורא אחד לטוב ובורא אחר לרע. לכן אמר ה" **אמגושא**", המכשף, לאמימר: אני יודע בכשוף שמחציך ומעלה - הוא של השד "**הורמיז**", ומחציך ומטה - של הקב"ה. כלומר, כיון שהחלק העליון והתחתון באדם הם שני חלקים שונים - זה טוב וזה רע, כל אחד נברא על ידי בורא אחר.

ועל כך עונה לו אמימר: אם כן איך מסכים הורמיז שכל הצנורות של העכול יעברו דרכו, בחלק העליון של האדם, והלא גם לפי דעתך הכוזבת צנורות אלו שייכים לקב"ה... ולפי זה יש לפרש את דברי פרעה.

המצרים האמינו שהיאור הוא אלוה, וממילא לא יכלו להאמין שהן הפרות הטובות והן הפרות הרעות יצאו כולן מן היאור.

ולכן כשפרעה מספר את החלום, הוא אומר "**והנה מן היאר עלת שבע פרות בריאות בשר**", אבל הפרות הרעות "**עולות אחריהן**" אבל בודאי לא "**מן היאר עולות**", כי היאור שברא את הטוב - בודאי לא ברא את הרע. רואים מפה שלמרות שפרעה אכן חלם שגם הפרות הרעות עלו מן היאור, כיון שזה לא מתאים לאמונתו שנה וסיפר משהו אחר. בכך רצה לומר: "**על תבלבל אותי עם עובדות...**"

מקור: הרב שלמה לוינשטיין